

ZPRÁVA

● Milan Lehký – deväťdesiatnikom

Je to pre mňa veľká česť a pocta, že Vám môžem oznámiť, že 21. júla 2015 sa pán doc. RNDr. PhMr. Milan Lehký, CSc., významný predstaviteľ našej farmácie, dožíva svojich 90 rokov.

Náš jubilant pochádza z Veľkých Kozmáloviec, ktoré patria pod okres Levice. V rokoch 1949–1953 vyštudoval odbor farmácie na Lekárskej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave, a tým získal kvalifikáciu magistra farmácie – PhMr.

Po skončení štúdia nastúpil do Slovakofarmy, n.p. Hlohovec a stal sa vedúcim jej klinického oddelenia. V tejto pozícii vyriešil a zaslúžil sa o zavedenie preparátu Fuadínu a Indulony A64 do praxe.

Po 3 rokoch prechádza pracovať ako odborný pracovník do Laboratória pre kontrolu liečiv, Medika, n.p. Bratislava, kde sa venoval analýze chemických liečiv.

V roku 1958 na základe úspešného výberového konania sa stáva učiteľom Katedry farmácie Slovenského ústavu pre doškoľovanie lekárov a farmaceutov v Bratislave.

V jeho odbornej kariére bol dôležitý rok 1969, kedy založil a stal sa vedúcim Katedry lekárstva Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov v Bratislave. Tá sa stala pod jeho vedením hlavným pracoviskom pre atestačnú prípravu farmaceutov. Analýza jeho činnosti na tomto pracovisku ukazuje, že pod jeho vedením na ňom atestačnú prípravu absolvovalo cez 2200 farmaceutov.

V roku 1970 dokončil prácu „Štúdium právnych predpisov upravujúcich uschovávanie liečiv v lekární“, ktorú spracoval do rigorózneho práce, po obhajobe ktorej a zložení predpísaných skúšok sa stal doktorom prírodovedy – RNDr.

Popri práci na Katedre farmácie na ILF v rokoch 1970–1978 pôsobil a bol i vedúcim Katedry farmaceutických laborantov.

Od roku 1953 patrí medzi zakladajúcich členov Slovenskej farmaceutickej spoločnosti (SFS), v ktorej bol v rokoch 1970–1991 predsedom Sekcie lekárstva SFS. V rámci tejto sekcie v roku 1972 založil konanie Lekárnských dní, a tým položil základ a tradíciu mimoriadne úspešných vedeckých a odborných stretnutí lekárníkov, ktoré sa konajú dodnes. Ich založením položil zároveň základy a formu neinštitucionálneho vzdelávania farmaceutov, ktoré má dodnes nenahraditeľnú funkciu vo výchovno-vzdelávacom procese vzdelávania farmaceutov.

V roku 1968 vypracoval dizertačnú prácu „Sledovanie rozkladu adrenalínu vo vodných roztokoch pomocou oscilometrie“, na základe ktorej po úspešnej obhajobe získal v roku 1969 vedeckú hodnosť kandidáta farmaceutických vied – CSc.

O 7 rokov neskoršie dokončil experimenty a výskum, ktorý spracoval do habilitačnej práce pod názvom „Sledovanie rýchlosti uvoľňovania liečiv z masťových základov v pokusoch *in vitro*“. Po úspešnej obhajobe tejto práce mu bola udelená vedecko-pedagogická hodnosť docenta galenickej farmácie.

Okrem pôsobenia na ILF v rokoch 1973–1990 pôsobil ako vysokoškolský učiteľ i na Farmaceutickej fakulte UK (FaF UK) v Bratislave. Na FaF UK vypracoval prvé osnovy a náplň novo kreovaného predmetu Klinická farmácia, ktorý realizoval cez Katedru farmakodynamiky a toxikológie FaF UK.

Pre farmáciu pozitívne bolo i jeho pôsobenie vo funkcii hlavného odborníka pre lekárstvo, Ministerstva zdravotníctva SR, ktorú zastával v rokoch 1980–1991.

V roku 1991 bol penzionovaný, ale je potrebné historicky konštatovať, že ani v tejto polohe neprestal pracovať v prospech zdravotníctva a farmácie.

O rok neskoršie, v roku 1992 založil vydavateľstvo zdravotníckej literatúry Herba, s r.o., Bratislava, kde sa stal konateľom a riaditeľom. Z tejto pozície, ktorú zastával až do roku 2007, sa mu vďaka jeho koncepcnej a systematickej práci podarilo vytvoriť všestranné pracovisko na vydávanie odbornej lekárskej a farmaceutickej knižnej i časopiseckej literatúry. Jeho zásluhou sa v rokoch 1997–2004 vydal sedemdielny Slovenský liekopis, I. i Slovenský farmaceutický kódex, ktoré sú kľúčové a základné diela farmaceutickej vedy a praxe. Z jeho iniciatívy bol v tomto vydavateľstve vydaný aj Proglas, jedno z najdôležitejších našich národno-historických diel, ktoré patri k základným kameňom slovenskej a slovenskej kresťanskej kultúry.

Jubilant je autorom alebo spoluautorom 65 pôvodných vedeckých experimentálnych prác a kapitolami prispel do knižných diel: Nežiaduce účinky liečiv, Materia medica, Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva a Základy farmaceutickej analýzy.

Za svoju všestrannú činnosť bol ocenený medailou Jonáša Bohumila Guota MZ SSR (1975), Hálkovou cenou (1975), Reimanovou cenou (1978), zlatou medailou Slovak Gold (1998), Medailou PhMr. Vladimíra Jána Žuffu SFS (2003), Weberovou cenou SFS (2005), pamätnými medailami Za zásluhy o postgraduálnu výchovu lekárov a farmaceutov (1982, 1985 a 1991), pamätnou medailou FaF UK (1997, 2002, 2005), medailou PhMr. Jána Halašu (2012), zlatou medailou Galena FaF UK (2013) a pamätnou medailou prof. RND. Ludovíta Krasneca (2013).

V roku 1981 mu bol udelený titul a diplom Čestný člen Československej farmaceutickej spoločnosti J. E. Purkyně, v roku 1994 Čestný člen Slovenskej farmaceutickej spoločnosti a v roku 2001 sa stal Čestným členom redakčnej rady časopisu Farmaceutický obzor.

Celý svoj život bol vyznávačom historického a i v súčasnosti aktuálneho konštatovania *Pharmacia medicinae soror, non ancilla*.

Zovšeobecnením možno konštatovať, že analýza jeho celoživotnej práce a jej výsledkov jednoznačne ukazuje, že jubilant sa vyprofiloval a patrí medzi širokospektrálnych odborníkov, výrazné a významné osobnosti slovenského lekárnictva, klinickej a galenickej farmácie a postgraduálnej výchovno-vzdelávacej sústavy u nás, slovom našej farmácie.

Vážený pán docent, milý Milan, dovoľ nám, aby sme sa pri príležitosti tohto Tvojho krásneho jubilea mohli pripojiť k tým, čo Ti po tieto dni chcú úprimne stísnúť pravicu, zablahoželať a poďakovať sa Ti za Tvoju celoživotnú zmysluplnú a dobrú prácu a zaželať Ti veľa dobrého, pevného zdravia, pohody, radosti a to, aby si sa ešte dlho mohol tešiť medzi nami s tými, s ktorými si celý život aktívne spolupracoval.

Ad multos annos, magister noster.

Dr.h.c., prof. RNDr. Jozef Čižmárik, Ph.D.
prezident Slovenskej farmaceutickej spoločnosti,
Bratislava